

www.szentlelekszatmarnemeti.ro

Ajándék

A SZENTLÉLEK PLÉBÁNIA KÖZÖSSÉGI LAPJA
SZATMÁRNÉMETI, 2013. HÚSVÉT

JÓ KEZEK BEN A STAFÉTABOT!

2013. február 10-én XVI. Benedek pápa alaposan meglepte a világot. Kapkodták fejüket hívők és nem hívők egyaránt. Hadd idézek néhány gondolatot e napon keltezett leveléből: „Miután Isten színe előtt többször is önvizsgálatot tartottam, bizonyosságra jutottam, hogy előrehaladott korom miatt az erőim már nem elegendők ahhoz, hogy Szent Péter egyházát vezessem... Azonban a mai világban, mely oly gyorsan változik és melyben a hitélet annyi nagy megrázkódtatást szenved, Szent Péter bárkájának kormányzásához és az evangélium hirdetéséhez erős test és elme szükséges... Ezért, lépésem súlyosságának tudatában, szabad döntést hozva bejelentem, hogy lemondok Róma püspöki székéről és Szent Péter utódlásáról.”

E bejelentést követően szinte mindenki kivétel nélkül pápa-szakértő lett. Különböző összeesküvés elméleteket gyártottak, s arra kerestek választ, vajon miért is hozta meg ezen döntését a Szentatya. Február 28-a után aztán összegyűlt a konklávé és közel két héten keresztül minden bíboros felvázolhatta meglátásait, profilt rajzoltak az új pápa személyét illetően.

Találgatta a fél világ, ki lesz a pápa. Baráti beszélgetésektől kezdve egészen rádiós, tévés stúdióbeszélgetésekig a legtöbb ember a maga tudását, befolyásosságát, nagyszerűségét bizonygatta azzal, hogy listákat állított fel – ki a nagyobb; kinek van erősebb ütőkártyája Scola mellett; mennyire kell már az „a fekete”; kuriális bíboros tud csak rendet tenni a Vatikánban. Javában ment még a viaskodás, cserélték a lemezeket a lemezlovasok, örült volt a zsvaj. Olykor butábbnál butább megnyilatkozások láttak napvilágot. Különböző, s más-más esélyes nevét dobták be a köztudatba. Világunk már csak ilyen! Benedek pápa döntésével újra igazolta, hogy a pápaság szolgálat és nem uralkodás. Számot vetett emberi gyöngeségeivel, korával, e változó világ diktálta tempóval, s magam megítélésében is nagyon bölcsent döntött. Lemondott és precedenst teremtett. Szakított hét évszázad hagyományával. Óriási erőre vall ezen döntése. Egyéb iránt is nagy tisztelője voltam Benedek

pápanak, most azonban még nagyobbat nőtt szememben, már ha ennek van egyáltalán jelentősége. Teljesen mindegy, hogy ki vagy, mi a szolgálatod. A legfontosabb, hogy lásd magad életének korlátait és határait. Mert életed nem uralkodás, hanem szolgálat! Meg kell tanulnom átadni a staféta botot.

Aztán csöndesen betoppant a március 13-i este, kitepegett arra a bizonyos péteri lodzsára egy fehér ruhás ember. Nem

így, nem ebben a sima ruhában várták a baráti beszélgetők, a stúdióban ülők, és a matematikai valószínűségnél (1:115) is kevesebben éppen őt, Jorge Mario Bergogliót, egy pöttöm Buenos Aires-i ingatlan magas rangú lakóját. Aztán lefegyverzően, már-már leforrázóan beszélt, viselkedett mindenkivel a szelídség hangját és a szeretet erejét használva. Kifizeti a kongregációk során kiegyenlíteni nem tudott számlát, kinyitatta a templomot, ami elé egy sima

VW-vel (népautó) „baktat el” pár órával a megválasztása után. Azóta ugyanez. Hivatalkezdő szentmiséje előtt kivel volt a leghosszabb személyes nexusa? Egy súlyosan értelmi fogyatékos férfit ölelt és puszilt meg a tömegben vonulva.

Azok a megmondó emberek, akik már jó előre fenték vitriolba mártott nyelvüket, most kétségbe esetten levegő után kapkodnak. Egyszerűen Ferenc pápán nem találnak fogást! Pedig nagy volt ám az igyekezet.

Gesztusai természetesek és egyszerűek, s gondolok itt a nagycsütörtöki esti szentmisére, amelyet Róma egyik fiatalkorú börténében mutatott be, miközben 12 fiatal fogvatartott – köztük két lány - lábát megmosta és megcsókolta. Szavait cselekedetei hitelesítik.

“Hivatásunk és szolgálatunk, hogy Jézus Krisztust szemlélve, Jézus Krisztust imádvá kilépjünk önmagunkból a létezés peremvidékei felé, s közben az evangélium továbbadásának édes, lelkesítő örömeiben éljünk.” Ferenc pápa „ars poetica”-ja egyben irányt mutat magunk szolgálatának is.

Örömmel és szeretettel kívánok minden kedves Testvérnek áldott húsvétot!

Merlás Tibor, plébános

VÉGEZZÉTEK EL A RÁTOK BÍZOTT FELADATOKAT, S AZTÁN HAGYJÁTOK NYITVA AZ AJTÓT!

Interjú Bergoglio bíborossal, 2007

A 30 Giorni című lap által közölt interjúban Jorge Mario Bergoglio bíboros kifejti, mit tart fontosnak az Egyház missziójában, miben lát reményt és mit tart a legveszélyesebbnek az Egyház számára. A interjú első részét, amelyben a bíboros a Latin-Amerikai Püspökök V. Közgyűléséről szól, röviden összefoglaljuk. A második részt, amelyben a pasztorális tervek szerepéről és korlátairól, a garázsban történő hitoktatásról, a japán kereszténység fennmaradásáról és Jónás próféta menekülésének igazi okáról beszél, szó szerint közöljük. Az interjú első részében Bergoglio bíboros kegyelmi pillanatnak nevezi a Latin-Amerikai Püspökök V. Közgyűlését. A 2007 májusában Aparecidában megrendezett eseménynek három jellegzetességét emeli ki: az alulról fölfelé irányuló munkát, Isten népének egységét és a missziós lelkületet.

„Közgyűlésünk nem egy előregyártott szövegből indult ki, hanem a nyílt párbeszédből. Az volt az alapállásunk, hogy mindent elfogadunk, ami alulról, Isten népétől jön, és nem annyira szintézist, mint inkább harmóniát igyekszünk teremteni, ami az Egyházban a Szentlélek műve. Egyedül a Lélek képes sokszínűséget, sokféleséget ihletni s ugyanakkor egységet is teremteni” – fogalmaz a bíboros. A közgyűlést egy Szűzanya-kegyhelyen tartották, ahol a püspökök élményszerűen megtapasztalták Isten népének egységét – folytatja. „Átéreztük, hogy népünkhöz tartozunk, hogy az Egyház Isten népeként zárandokol, mi, püspökök pedig a szolgálai vagyunk. A konferencia helyszíne a szentély alatt volt, ahová lehallatszott a hívek imája, éneke.”

Végül a közgyűlés harmadik alap gondolatával, Isten népének missziós küldetésével kapcsolatban Bergoglio kiemeli: „Hogy hűségesek maradjunk, el kell indulnunk kifelé. Aki hűséges, elindul kifelé. Ez a misszió lényege. Az ember pontosan akkor lép ki önmagából, ha az Úrban marad. Paradox módon éppen attól változunk, hogy megmaradunk, hűségesek maradjunk, mégpedig nem a betűhöz, mint a tradicionalisták vagy a fundamentalisták. A hűség mindig változást, kibontakozást, fejlődést jelent. Az Úr átformálja azokat, akik hűségesek hozzá.”

Jorge Mario Bergoglio bíboros az interjúban elmondja, hogy mindezt szerette volna elmondani Rómában a 2007. novemberi bíborosi konzisztóriumon, ha egészségi állapota nem gátolja meg a részvételben. Hozzáteszi, hogy megemlégett volna még két dolgot, amire ma egyre nagyobb szükség van: az irgalmat és az apostoli buzgóságot. Innen közöljük az interjút.

Mit jelentenek ezek Önnek?

Bergoglio: Az apostoli buzgóság számomra magvetést jelent. Isten igéjének elhíntését. Azt jelenti, hogy átadjuk

annak a férfinak és annak a nőnek, akinek szól. Átadjuk az evangélium szépségét, a Jézussal való találkozás csodálatos élményét... a többit pedig a Szentlélekre bízunk. Azt, hogy a mag kicsírázzon és termést hozzon, az Úr adja, mondja az evangélium.

Vagyis a küldetést a Szentlélek viszi végbe.

Bergoglio: A régi teológusok a lelket vitorláshoz hasonlították; a Szentlélek a szél, amely a vitorlát fújja és a hajót elindítja, a szél lökései és ereje a Lélek ajándékai. Hajtóereje, kegyelme nélkül nem haladnánk. A Szentlélek teszi lehetővé, hogy behatoljunk Isten misztériumába. Ő óv meg a gnosztikus egyháztól és az önmaga körül forgó egyháztól, amikor a küldetés felé vezet.

Ez azt is jelenti, hogy felülír minden funkcionalista megoldást, minden felállított tervet és pasztorális rendszert...

Bergoglio: Nem mondtam, hogy a pasztorális rendszerek hasznavethetetlenek. Épp ellenkezőleg. Önmagában minden jó, ami Isten útjain vezet. Papjaimnak szoktam mondani: „Tegyetek meg mindent, amit kell - ismeritek lelkipásztori kötelességeiteket -, végezzétek el a rátok bízott feladatokat, s aztán hagyjátok nyitva az ajtót!” Vallásszociológusaink szerint egy plébánia hatóköre 600 méter sugarú. Buenos Airesben két plébánia között kb. kétezer méter a távolság. Mondtam hát a papoknak: „Ha tudtok, béreljetek egy garázst, és ha találtok egy lelkes világi keresztényt, küldjétek oda! Hadd legyen az ottani emberek között, tartson egy kis katekézist, sőt áldoztassa is meg őket, ha kéri.” Az egyik plébános megkérdezte: „De Atyám, így az emberek nem fognak templomba jönni.” – „Miért – kérdeztem –, most jönnek?” – „Nem” – felelte. Hát akkor?! Önmagunkból kilépni azt is jelenti, hogy kilépünk megrögzött meggyőződéseink körüludszkázott kertjéből, ha azok akadállyá válhatnak, ha elzárják a horizontot, amely Istené is.

Ez a világban élő keresztényekre is vonatkozik...

Bergoglio: A klerikalizálásuk probléma. A papok klerikalizálják a világiakat, a világiak pedig kéri, hogy klerikalizáljuk őket... Ez bűnös cinkosság. Gondoljunk arra, hogy maga a keresztység elegendő lehetne. A japán keresztény közösségekre gondolok, akik több mint kétszáz évig fennmaradtak papok nélkül. Amikor a

misszionáriusok visszatértek, azt tapasztalták, hogy mind meg vannak keresztelve, egyházilag érvényes házasságban élnek, és halottaik katolikus temetésben részesültek. A hit csorbítatlan maradt a kegyelem ajándékai révén, amelyek örömtelivé tették azoknak a világi keresztényeknek az életét, akik csak a keresztségben részesültek és apostoli küldetésüket csak a keresztség erejéből élték. Mernünk kell egyedül az Ő gyengédségére hagyatkozni... Ismeri Jónás próféta bibliai történetét?

Nem emlékszem. Kérem, mondja el!

Bergoglio: Jónás számára minden világos volt. Tisztán látott Istennel kapcsolatban, világosan gondolkodott a jóról és a rosszról, arról, hogy mit cselekszik Isten és mit akar, hogy ki hűséges a szövetséghez és ki nem. Ismerte a jó próféta receptjét. Isten úgy tört be az életébe, mint az áradat. Elküldte Ninivébe. Ninive jelképezi az emberiségből mindazokat, akik elszakadtak, elvesztek, peremre szorultak. A kirekesztetteket, az elhagyottakat. Jónás látta, hogy a feladata csupán annyi, hogy megmondja ezeknek az embereknek: Isten még mindig kitárt karral, türelmesen várja őket, hogy irgalmával meggyógyítsa és gyengédségével táplálja őket. Pusztán ezért küldte őt Isten. Ninivébe küldte, ám ő inkább az ellenkező irányba, Tarzisz felé menekült.

Menekült a nehez küldetés elől...

Bergoglio: Nem. Nem Ninivétől menekült, hanem Istennek a niniveiek iránti végtelen szeretete elől. Ez volt, ami nem illett a terveibe. Isten már eljött egyszer... „a többit majd én megoldom” – ezt mondta magában Jónás. A maga elképzelései szerint akart cselekedni, ő akarta irányítani az eseményeket. Konoksága miatt saját ítéletalkotási rendszere, előre meghatározott módszerei, erkölcsi vélekedései foglya lett. Olyan bizonyosságok szögesdróttjaival kerítette körül a lelkét, amelyek ahelyett, hogy szabadságot adtak volna Istennel és megnyitották volna mások szélesebb körű szolgálatának horizontjait, végül süketé tették a szívét. Mennyire megkeményíti a szívet az elszigetelődött lelkiismeret! Jónás többé nem tudott róla, hogy Isten egy Édesapa szívével szereti népét.

Sokan tudunk azonosulni Jónással.

Bergoglio: Bizonyosságaink fallá válhatnak, börtönné, amely rabságban tartja a Szentlelket. Aki elszigeteli a lelkiismeretét Isten népének útjától, nem ismeri a Szentlélek örömét, amely a reményt élteti. Ez fenyegeti az elszigetelődött lelkiismeretet. Azokét, akik a maguk Tarziszának zárt világából panaszkodnak mindenre, vagy – mivel fenyegetve érzik önazonosságukat – csatákba bocsátkoznak, hogy aztán csak még önelégültebben, még inkább maguk körül forogjanak.

Mit tegyünk?

Bergoglio: Ne azt nézzük az emberekben, hogy milyenek kellene lenniük, hanem hogy milyenek, és azt lássuk meg, amit kell. Előítéletek és receptek nélkül, viszont

nagylelkű nyitottsággal. A sebekről, a gyarlóságról Isten szólt. Engedjük, hogy az Úr beszéljen... Abban a világban, ahol nem tudjuk elérni, hogy számítsanak a szavaink, egyedül az Ő szerető, üdvözítő jelenléte számíthat. Az apostoli lelkesedés megújul, hogy tanúságot tegyen Róla, aki kezdettől fogva szeretett minket.

Ön szerint mi a legrosszabb, ami az Egyházzal történhet?

Bergoglio: Az, amit De Lubac (*Henri de Lubac SJ, francia teológus, jezsuita szerzetes, 1896-1991-a szerk.*) «lelki elvilágiasodásnak» nevez. Ez a legnagyobb veszély az Egyház számára, számunkra, akik az Egyházhoz tartozunk. De Lubac szerint ez «rosszabb, tragikusabb, mint a szégyenteljes lepra, amely a szabados életű pápák idejében torzította el a hön szeretett Jegyes arcát». A lelki elvilágiasodás azt jelenti, hogy önmagunkat helyezzük a középpontba. Ezt tapasztalta Jézus a farizeusok között: «ti, akik egymást dicsóítitek».

(Magyar Kurír)

Isten ... csendben jelenik meg, szótlantul.

Jelenlétében hallgatnak az elemek, olyan csöndesen, hogy benne meghallani az enyhe szellő susogását.

Meghallani saját szívünk dobbanását.

Meghallani saját magunkat. Megérteni saját magunkat.

A csend és benne a beszédes Lélek ezt teszi velünk.

Amikor a világ egy darabja kimetszi magát az őt körülvevő zajból,

akkor figyelmes lesz a csendben élő Istenre.

Ilyen életet élt Jézus is. Ez volt az alapja az életének. A csend.

Ebből a csendből szólalt meg, így kezdett beszélni a Logosz.

Csend és a Szó összetartoznak. A csend szüli a szót, különben elhal.

A csendben mondott szó megmarad. És kevés is elég belőle.

Ezt a Lelket élte Jézus. Ehhez a csendhez tért vissza minden nap,

hosszú, sokszor egész éjszakán át tartó imádságában.

Ebben a Lélekben fogant anyja méhében, Máriaiban a hallgatás, a meghallgatás,

az Isten meghallgatásának és meghallásának asszonyában.

Ebben a Lélekkel teli csendben töltött negyven napot Jézus a pusztában,

ebben a Lélekben keresztelkedett meg a Jordánban,

ez a Lélek kente fel őt Messiássá,

küldte szólni és segíteni, míg az a szó el nem halt egy utolsó sóhajként a kereszten.

Így váltattunk meg.

A kereszt szótlán csendjében.

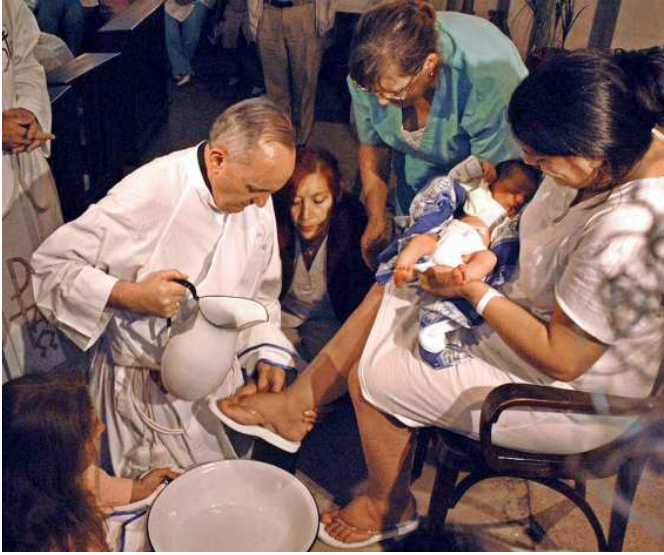
De már ott nekünk adja a Lelkét, utolsó lehetét. Ebből élünk.

Lélekből.

Jézus és az Atya Lelkéből.

Vértessaljai László SJ

1. 2005. március 24. – Jorge Mario Bergoglio bíboros, Buenos Aires érseke egy családjánya lábát mossa a nagycsütörtöki lábmosási szertartáson, a Buenos Aires-i Sarda szülészeten. (Tony Gomez-Reuters)

2. 2007. január 13. – XVI. Benedek pápa találkozája Jorge Mario Bergoglio bíborossal, Buenos Aires érsekével a Vatikánban. (Arturo Mari-Osservatore Romano)

3. 2013. február 27.– XVI. Benedek pápa a híveket köszönti utolsó, általános kihallgatásán, a római Szent Péter téren. (Paul Haring-CNS Photo)

4. 2013. február vége – „Velünk maradsz örökre. Köszönjük.” Plakát Vatikán és Róma utcáin. (Christopher Furlong-Getty Images)

5. 2013. március 11. – Bergoglio bíboros, Buenos Aires érseke elhagyja a bíborosok X. kongregációjának gyűléstermét. Ez volt a bíborosok utolsó megbeszélése a pápaválasztó konklávé előtt. (Ciro Fusco-EPA)

6. 2013 március 13. – Még nincs pápa. Várakozók sokasága a római Szent Péter téren a konklávé ideje alatt.

7. 2013. március 13. – 20 óra 21 perc. Az újonnan megválasztott Ferenc pápa először jelenik meg a Szent Péter bazilika erkélyén és mielőtt áldást adott volna, ő kérte maga számára a megáldandók imáját és mélyen meghajolt feléjük. (Alessandro Bianchi-Reuters)

8. 2013 március 13 – Ferenc pápa megáldja a Szent Péter téren összegyűlt tömeget. (Reuters)

9. 2013. március 16. – Ferenc pápa az újságírókat köszönti a VI.Pál teremben, a mintegy 6000 újságíróval való találkozás során. (Alberto Puzzoli-AFP)

10. 2013. március 23. – „Testvérek vagyunk” - Ferenc pápa Castel Gandolfo-ban meglátogatja elődjét, a nyugalmazott XVI. Benedeket. (Associated Press)

11. 2013 március 28. – A római Casal del Marmo fiatalok börtönében, Ferenc pápa 12 különböző nemzetiségű és vallású fiatal elítéltnak megmosta a lábát, közöttük két lánynak is. Egyikük katolikus olasz, a másik Rómában született roma származású lány volt és muzulmán. (Colleen Kelly-Associated Press)

12. 2013. március 28. – "Ez Jézus kezének érintése" - mondta a földön térdelő pápa a fiataloknak, mielőtt kézbe vette, megmosta, megszáritotta és megcsókolta a lábukat. Ez volt az első alkalom, hogy a római pápa nőnek mosta meg a lábát. (Colleen Kelly-Associated Press)

Családi kép: felső sor baloldaltól: testvére Alberto Horacio, a pap Bergoglio, testvére Oscar Adrian, és húga Marta Regina. Ülnek: húga Maria Elena, édesanyja Regina Maria Sivori, édesapja Mario Jose Bergoglio.

Krisztus 266. helytartója – az eddigi Buenos Aires-i érsek 76 éves. Nevét Jean-Louis Tauran protodiakónus bíboros jelentette be a Szent Péter-bazilika középső loggiájáról. Az új pápa a Ferenc nevet választotta: az első alkalom ez az egyház kétezres éves történetében, csakúgy, mint az, hogy az új pápa a Jézus Társaság tagja.

Jorge Mario Bergoglio, Ferenc pápa 1936. december 17-én született Buenos Aires-ben, olasz bevándorló munkáscsaládban. Ötgyermekes családban nőtt fel, édesapja Olaszországból vándorolt ki Argentínába, és a vasútnál dolgozott. Vegyipari középiskolát végzett, majd a papi hivatást választotta. A szeminárium elvégzése után, 1958. március 11-én kezdte meg noviciátusát a Jézus Társaságában. Chilében végezte humán tanulmányait, majd 1963-ban visszatért Buenos Aires-be, ahol filozófiából szerzett diplomát a San José egyetemen. Ezt követően irodalmat, pszichológiát és filozófiát tanított Santa Fe Szeplőtelen Szűzanya intézetében, majd Buenos Aires-ben. 1969. december 13-án szentelték pappá. 1973-ban tette le örökfogadalmát a jezsuita rendben. 1973. július 31-én megválasztották Argentína jezsuita provinciálisának. Ezt a tisztségét hat éven át töltötte be. 1986-ban Németországban fejezte be doktori tézisét.

II. János Pál pápa 1992. május 20-án nevezte ki Buenos Aires segédpüspökévé. 1997-ben Buenos Aires koadjutor érsekévé nevezték ki, majd 1998-ban, Antonio Quarracino bíboros halálakor, az argentin főváros érseke lett.

Több lelkeségi könyv szerzője. A 2001-es rendes püspöki szinódus főrelátora volt, majd 2005 és 2011 között az argentin püspöki konferencia elnöki tisztségét töltötte be. Boldog II. János Pál 2001. február 21-én kreálta bíborossá. Három vatikáni kongregációnak is tagja, 2005 óta az

Argentín Püspöki Konferencia elnöke.

Bergoglio teológiai gondolkodásában inkább mértékletes, kész a párbeszédre. Küzd a társadalmi igazságtalanságok ellen, határozottan kiáll a szegények mellett. Aszketikus hozzáállással viszonyul a világhoz: tömegközlekedéssel jár, nem költözött be a főpapi rezidenciába, s állítólag még ételeit is maga készíti. Sokoldalú: jó szakács, szereti az operát, a görög műveltség barátja, Shakespeare és Dosztojevskij a kedvenc írója.

Jól úszik, erős, holott gyerekkora óta tüdőproblémái vannak. A kevés szavú ember megszólalásainak súlya van a 40 milliós Argentínában, ahol a lakosság 90 százaléka katolikus. Karácsony és húsvét idején Bergoglio felkeresett beteg gyerekeket ápoló kórházakat, fogházakat, megmossa a betegek és foglyok lábát, de a közszereplés nem az ő műfaja.

(szövegösszeállítás: Magyar Kurír, Vatikáni Rádió)

PILINSZKY JÁNOS: AZ EGYHÁZRÓL

A kereszténységért nem aggódom. Sőt az egyházért sem. Az egyház mindenek ellenére mégiscsak hű leteteményese és megvalósítója a jézusi koncepciónak. Mondok neked egyet: senki sem törődik az öregasszonyokkal. Őket minden forradalom leírja, hullá, értéktelen tömeg. Ezzel szemben az ifjúság mindenkit izgat. De itt vannak ezek a réges-régi templomok, amelyek ellenálltak a századoknak. Mégiscsak ezek őrzik az időt és a történelmet. Az öregasszonyok is számunkra a múlt csodálatos ékszeri, kincseket rejtegetnek magukban, amiket ki kellene bányásznunk, mert a jövőnk függ tőlük. Az ifjúság sem pusztán önmagára, hanem az öregekre építheti tartósan önmagát. Az egyház is végeredményben egy ilyen ősrégi templom, öreganyánk, a múltat őrzi, de közben állandóan az idők teljességére készül. Amikor majd a múlt hirtelen jelenné és jövővé változik át, a nagyelszámolás pillanatában. Nézd, én egyben vagyok teljesen biztos: hiszek Istenben a magam módján, végtelenül szeretem Jézust, ami majdnem több a hitnél, mert a szeretet több a hitnél, és hiszek az egyházban is túl mindenben. Az egyház nekem olyan, mint egy nagy hajó, amin rengeteg dolgot kifogásolok. A tatján ott vannak a gögnek és a kevélységnek a láncai, a hatalom kísértései, de mégiscsak ezen a hajón van az én helyem, és mégiscsak ez az a hajó, amely átszállít a zúgó folyón. Tudom, hogy nincs tökéletesség a földön. És elfogadni bizonyos értelemben a tökéletlent, ami mindenek ellenére a tökéletesség felé visz azért ez a maximum. Ha az egyházat tökéletlenségében nem szeretjük, akkor magunkat sem szabad szeretnünk, és sem önmagunknak, sem másoknak nem bocsáthatunk meg soha. Az egyház is, a maga hibáival, bűneivel egy tökéletlenség. Hajó, amin rettenetes súlyok és terhek vannak, de ami tendenciájában és hirdetett igazságaiban valódi közösséget jelent, amely révbe visz mindnyájunkat, átszállít a túlsó partra, az üdvösség mezejére.

Hegyi Béla: Beszélgetés a költővel (részlet)

Emlékszem, hogy tavaly, vezető hír volt az év elején az olasz utasszállító hajó esete. 2012 január 13.-án, pénteken este 7-kor a Costa Concordia utasszállító oceánjáró elhagyta a Rómától északra levő Civitavecchia kikötőjét és útban Savona felé, éjfél előtt két órával megfeneklett a toszkánai partok közelében fekvő Giglio szigetnél. A mentési munkálatokkal nem törődő Francesco Schettino kapitány, idő előtt elmenekült a hajóról, magára hagyva az utasok mentésével elfoglalt legénységet. Partra szállt, majd a partról taxival egy közeli szállodába hajtatott. A hajón utazó 4229 személyből 32 - közte egy magyar - vesztette életét. Sajnos.

II. János Pál pápa, aki betegségében is a végsőkig kitartott az egyház kormányzásában, élete utolsó éveiben a gyengeség erejéről tett tanúságot. Miközben fokozatosan elhagyta testi ereje, annál jobban felszínre tört lelkének nagysága. Minden beszédnél ékesszólóbban érthetővé tette a szenvedésről szóló keresztény tanítást. Közben rengeteget támadta a média, hogy beteg és idős emberként már nem alkalmas feladatára. Persze - mondták - az egyház konzervatív, hagyományában és szabályrendszerében megkövült és megújulásra képtelen. És a világ nem igazán tudja hova tenni a reszkető kezű, végsőkig kitartó és ezáltal a szenvedést elutasító világnak mély tanúságot tevő, betegként is szolgáló egyházfőt. Miért nem mondhat le, miért nem mozdítható el hivatalából egy pápa? - jött a média „logikus” kérdése.

XVI. Benedek pápa pedig egyszer csak minden különösebb látható előkészítés és a média számára használható hír nélkül egyszer csak lemond... Csodálatos egyszerűséggel teszi ezt meg, idézzük fel nyiltakozatát: „Kedves Testvérek! Nem csak a három szentté avatás miatt hívtalak össze benneteket erre a konzisztóriumra, hanem azért is, hogy közöljem veletek döntésemet, amely nagy jelentőségű az egyház élete számára. Miután ismételten megvizsgáltam lelkiismeretemet Isten előtt, eljutottam arra a bizonyosságra, hogy erőnlétem,

előrehaladott korom miatt, már nem alkalmas arra, hogy megfelelő módon gyakoroljam a péteri szolgálatot.” És a világ nagyot néz, rácsodálkozva az egyházi törvénykönyv eme passzusaira, melyek szerint létezik erre szabály, nem dől össze a világ, nem feneklik meg az egyház hajója, sőt Benedek pápa nem menekül el a feladat elől, csak egyszerűen kimondja a szívében megszületett döntést. Felelős vezetőként egyértelmű és világos helyzetet teremt, semmiféle lehetőséget nem hagyva a kétértelműségnek és a bulvársajtó számára oly használható „igen, de én tulajdonképpen nem úgy gondoltam” szituációnak. Be van jelentve a nap és az óra; azon a napon és abban az órában a pápa médiacsörtetés nélkül összecsomagol, elbúcsúzik akitől kell, nincs sajtótájékoztató, nincsenek könnyes pillanatok, nincsenek szükségtelen indoklások és magyarázkodás. És a küzdő, sokszor emberi vonatkozásaiban nagyon is bűnös egyház nem csuklik össze, hanem imádkozik, nem pánikol, hanem összehívja bíborosait, akik még mielőtt választanak a konklávéban, először beszélgetnek, megosszák egymással gondolataikat az aktuális, az egyházat érintő kérdésekről. Bizonyos, hogy vitáznak is, bizonyos, hogy egymásnak feszülnek a gondolatok, a meglátások, a vélemények, a megnyilatkozások. És mindez úgy történik, úgy kell történnie, hogy szemük előtt lebeg az, hogy valamennyi idő múlva egyikükre vagy másikukra szavazni kell, valamelyikük majd a szolgálat felelősségében egy magasabb szintre lép majd. Ekkor pedig ők, a jelenlegi vitapartnerek, a konklávé végeztével engedelmességet fogadnak majd neki. És a választás folyamata pedig a kívülállók számára csendben zajlik, úgy, hogy bár a jezsuita Frederico Lombardi naponta 13 órakor sajtótájékoztatót tart, tulajdonképpen nincs hír, az ajtók zárva maradnak, „cum clave”, és a bíborosok addig „dolgoznak az ügyön”, amíg meg nem oldják. Mennyire más ez, mint a mai, sokszor túlbeszél, sokszor körbejárt, sajnós lerágott de az emberek számára talányként, be nem gyógyított sebként megmaradó téma és kérdés....

És a téren eközben zarándokok várakoznak, nem tömegként, hanem népként vannak együtt, imádkozva és várakozva és anélkül, hogy tudnák, hogy ki lesz a pápa, nagy zászlókat lengetnek: VIVA IL PAPA! Tulajdonképpen a Szentlelket hívják és éltetik, aki „kinn” is „benn” is növeli a hitet, erősíti a reményt, tökéletesíti a szolgáló szeretetet. És bár a kémény végre fehéren füstölög, mégsem mondhatjuk az, hogy egyházunk kivénhedt gőzhajó, nem is gálya és még csak nem is drága jegyet váltó turisták számára épült úszó, szórakoztató óriásbárka. Zarándokhajó.

PILÁTUSOK, VERONIKÁK, KATONÁK ÉS JÉZUSOK

Jorge Mario Bergoglio, 1966-ban, jezsuita novicius korában. Ebben az időszakban az El Salvador iskolában irodalmat és pszichológiát tanított. 1969-ben szentelték pappá.

Egy napon egy falusi pap elhatározta, hogy a nagyvárosba megy szerencsét próbálni. Belefáradt már az egyszerű, megszokott és kihívásoktól mentes életébe. Végre próbára akarta tenni hitét, bizalmát az Istenben. A püspök elé tárta kérését, aki áldását adta a távozására. Másnap reggel vonatra szállt, anélkül, hogy visszanézett volna. Estére meg is érkezett, és kellemes melegséget és izgalmat érzett a nyüzsgő város láttán.

Első vasárnapi szentmiséjén tömve volt a templom, de a szószéken állva, egy arcon sem látott izgalmat, csak fásultságot és közönyt. Csalódottan darálta le a szentbeszédet, és a mise végén szinte sírva menekült a parókia csendjébe. De nem csüggedt. Megpróbálta figyelmen kívül hagyni a fáradt, kifejezéstelenül rámeredő tekinteteket, és olyan prédikációt mondani, ami tetszik az embereknek. De azt kellett látnia, ehhez a feladathoz önmagában túl kevés. Istenhez fohászzkodott minden áldott este, hitet és bizalmat kért, és olyan szavakat, amelyek meglágyítják az emberek szívét. Hosszú időn keresztül próbált csak Istenre hagyatkozni, de mindennek nem volt foganatja. Egy vasárnap kifakadt:

-Emberek! Aki nem hittel a szívében jön ide a szentmisére, nincs is itt igazán! Ne engedjétek, hogy a közöny erőt vegyen rajtatok! Higgyetek abban, hogy itt, a templomban magával Istennel találkozhattok, és merítetek ebből erőt a hétköznapiakra, hogy a mindennapi taposómalom ne ölje ki lelketekből a bizalmat és a szeretetet Mennyei Atyátok iránt! Mert aki nem hisz, nem bizakodik és nem szeret, Isten számára csak egy lesz a sok hitehagyó közül! Kípirosova és izgatottan ment ki a templom elé a mise után, de az emberek elfordultak tőle és összesúgtak a háta mögött. Egy gúnyos hangot hallott:

-Itt a falusi prédikátor! Nézzétek csak, milyen peckesen jár, mennyire el van telve magával. De semmit sem tud rólunk, az életünkről, arról, hogy milyen nehéz a mindennapi munka. Beszélni persze könnyű. Én személy szerint jól érzem magam, nem fogok változtatni, pláne nem egy mezei próféta ostobasága miatt. Azzal a pap lába elé köpött.

A szóváltás után a pap egész éjjel imádkozott. Szenvedélyes, túlfűtött szavakkal beszélt:

- Istenem, hát ennyi lenne? Én próbáltam jó szolgád lenni, de az emberek olyan makacsok, nem tudok az ő nyelvükön beszélni!

Mutasd meg magad, mutasd meg, hogy mit kell tennem, segíts, Atyám. Nem azért akartam ide jönni, hogy nagyozoljak, csak tudni akartam, eléggé hiszek-e Benned, vagy az én bizalmam is egy zápor hatására eltűnik, elalszik, mint a gyertya lángja. Ó, Uram, segíts nekem, szabadíts meg a fájdalomtól!

Az elkövetkező napokban nagy szomorúság kerítette hatalmába. Nem tudott ellene tenni. Egy alkalommal, mikor az utcán sétált, észre sem vette, és az alattomos könnyek kicsordultak szeméből. Az emberek nézték, de mindenki elment mellette. Végre egy asszony elé állt, adott egy zsebkendőt, és együttérzően megsimogatta. A pap annyira belefeledkezett a gondolataiba, hogy meg sem köszönte csak ment tovább. Egy sötét sikátorba érve egy csapat fiatal a földre teperte, és lerángatták róla a kabátot, meg az inget. Az esőben dideregve úgy érezte, nem lehet már ennél rosszabb. De tévedett. Vasárnap ugyanis a templom szinte teljesen üres volt. Egyedül egy család volt ott, akik mindig mellette álltak. De már nem számított ez sem. Kudarcot vallott. Az emberek már nem tekintettek rá úgy, mint Isten szolgájára. Lépten-nyomon meglopták. Egy este, mikor egyedül sétált, úgy megverték, hogy alig tudta magát hazavonszolni, ráadásul a pénzt is elvitték. Mikor végre hazaért, a Bibliát vette kezébe, hogy Jézus szenvedéstörténetét újra elolvassa. Csodálkozva nézte az unalomig ismert sorokat, mert most hasonlóságot vett észre saját élete és a Jézusé között. Ez a felismerés annyira felajzotta, hogy így kiáltott fel:

-Isten! Köszönöm! Végre rájöttem, mi volt célod! Meg akartad mutatni nekem, hogy nekem, mint papnak nem csak ismernem kell, de meg is kell tapasztalnom a szenvedést, hogy az embereknek is át tudjam adni a titkot! Köszönöm!

A pap újra vidám és élettel teli lett, és belső békével arról beszélt az emberenek, hogy Isten szereti őket, elküldte fiát, hogy meghaljon értük. Sikerült belopni a szívükbe, hogy a közösség tagjai lehetnek mások Pilátusai, Veronikái, kizsákmányoló katonái, de ugyanúgy Jézusai is.

Mares Eszter

